PROGRAM DEĞERLENDİRME TÜRLERİ

Program değerlendirme süreçlerinde bir programın etkililiğine karar vermede, çeşitli değerlendirme türlerinden ve program değerlendirme modellerinin içinde bulunduğu yaklaşımlardan yararlanılabilmektedir.

PROGRAM DEĞERLENDİRME TÜRLERİ

FORMAL DEĞERLENDİRMELER

- Sistematik bir süreci içerir.
- Bu, değerlendirme için amaçların belirlenmesi;
- nerede, ne zaman ve kim tarafından yapılacağına karar verilmesi;
- süreçte kullanılacak tüm veri toplama araçlarının geçerliği ve güvenirliğinin incelenmesi anlamına gelir.
- Yapılandırılmış bir değerlendirme türüdür ve süreç hakkında uzmanlık gerektirir

İNFORMAL DEĞERLENDİRMELER

- sistematik olmayan bir özellik taşır.
- Günlük yaşamda karşılaşılan olaylarda ortaya çıkar
- Öznel bir nitelik taşıma durumu söz konusudur. Ancak değersiz, geçersiz bir değerlendirme türü olarak da düşünülmemelidir.
- Burada özellikle deneyimler, içgüdüler oldukça önemli verilerdir.
- Değerlendirme amacı yönünden ise biçimlendirici ve toplam değerlendirme olarak sınıflandırılmaktadır.

BİÇİMLENDİRİCİ DEĞERLENDİRMELER

- geliştirilen programın özellikle ilk aşamalarında durumun gözden geçirilmesi amacıyla yapılır.
- Bu değerlendirme sürekli, ayrıntılı ve konuya özgü bilgilendirme sağlar.
- Programın niteliğinin artırılmasının amaçlandığı bu değerlendirme, program tamamlanmadan, diğer bir deyişle çok geçmeden sorunlara müdahale edilmesine olanak sağlar

TOPLAM DEĞERLENDİRME

- Programın uygulanmasından sonra yapılan bir değerlendirme türüdür.
- Bu değerlendirme türü "Eğitim programı başarılı oldu mu?" sorusu üzerinden hareket eder.
- Bu amaçla bir eğitim programının her bir öğesi ya da bütünü üzerindeki toplam etkisi ile ilgili kanıtlar toplanır

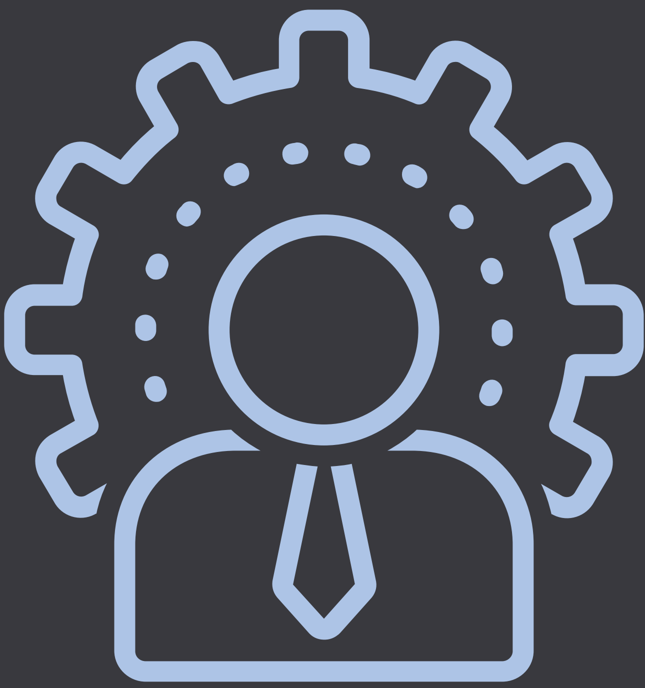
https://linktr.ee/XTRRZX

PROGRAM DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMLARI

HEDEFE DAYALI DEĞERLENDİRME

- Hedeflere bağlı çıktıların değerlendirilmesini temel alır.
- Hedefler ile ölçme sonuçları karşılaştırılarak durum tanımlanmaya çalışılır.
- Hedeflerin belirlenmiş olması, uygulamayı kolay kılar.
- Sadece hedef odaklı olmasının yarattığı bazı sınırlılıkları da söz konusudur.
- Bu yaklaşım doğası gereği program uygulandıktan sonra kullanılabilir (Aygören ve Er, 2020; Yüksel ve Sağlam, 2012)

YÖNETİME DAYALI DEĞERLENDİRME

- Yöneticilere ya da program liderlerine bilgi sunmaya odaklanan bir nitelik taşır.
- Karar vericiler, müdürler vb. yönetim basamağında yer alan kişilerdir.
- Dolayısıyla burada önemli olan yöneticilerin kararlarıdır.
- Süreçte yöneticilerle birlikte çalışır.
- Program tasarı aşamasındayken tartışma fırsatını sunar.
- Sınırlı yönleri ise yöneticinin fark edemediği kritik durumların gözden kaçırılma tehlikesi, değerlendirmecinin yöneticiyle uyuşmaması olarak ifade edilebilir (Aygören ve Er, 2020; Yüksel ve Sağlam, 2012).

UZMAN ODAKLI DEĞERLENDİRME

- En eski ve en çok kullanılan yaklaşımlarından biridir.
- Programın niteliğine o program konusundaki uzman ya da uzmanların karar vermesine odaklıdır.
- Eğitim kurumlarında gerçekleştirilen akreditasyon çalışmaları,
- proje değerlendirme jürileri ya da hakem kurulları,
- programı yerinde değerlendiren uzmanların uygulamaları bu yaklaşıma örnek gösterilebilir

TÜKETİCİ/YARARLANICI DEĞERLENDİRME

- Bu yaklaşım eğitim programları, çalıştaylar, hizmet içi eğitimler, eğitim materyalleri gibi ürün ve hizmetler hakkında bilgi toplamakla yükümlü birey ya da bağımsız kuruluşlar tarafından geliştirilen ve desteklenen bir yaklaşımdır.

KATILIMCI ODAKLI DEĞERLENDİRME

- Bu değerlendirme yaklaşımında paydaşların, bir diğer deyişle programla ilgisi olanların değerlendirmeye yardım etmek üzere sürece katılması söz konusudur

https://linktr.ee/XTRRZX